

Vattendragsgrupper – metodbeskrivning
och
**Åtgärder för
bättre vattenkvalité och
resurseffektivt jordbruk**

Anna Bjuréus

Metodbeskrivning vattendragsgrupper

Bakgrund/Syfte

- Syfte och mål med vattendragsgrupp
- Lär känna området
 - geografiskt
 - produktion osv.

Uppstart

- Vilka aktörer bör involveras?
- Referensgrupp?
- Få kontakt med målgruppen
- Inbjudan ...

Gruppträffar

- Processledare!
- Praktiska tips
- Tips på teman för träffar, efter intresse

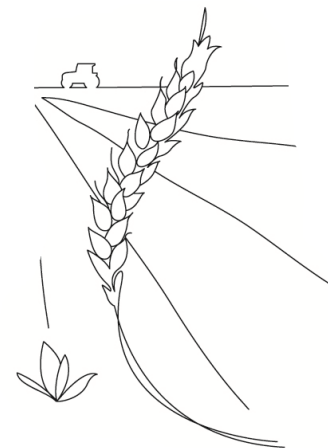

Avslut

- Sista träffen
- Åtgärdsplan
 - kort och lång sikt
 - enskild/gemensam(administration)

Åtgärder för bättre vattenkvalité och resurseffektivt jordbruk

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Uppdraget: Arbeta med att...

- genomföra fler åtgärder mot övergödning
- där **rätt åtgärd** placeras på **rätt plats**
- identifiera kostnadseffektiva åtgärder mot övergödning
- som orsakar **minsta möjliga negativa påverkan på jordbrukets produktion**
- identifiera hur **åtgärdsplanering** kan stärkas och vad som behövs för att fler åtgärder mot övergödning ska genomföras,
- identifiera incitament och styrmedel för **att stärka åtgärdsarbetet utifrån lokala förutsättningar**
- identifiera vilka stöd och underlag som behövs för åtgärdssamordning mot övergödning inom avrinningsområdet
- **bygga nätverk** i avrinningsområdet för att engagera lokala aktörer i åtgärdsarbetet, främja diskussioner och ta tillvara lokal kunskap
- **samverka med Greppa Näringens enskilda rådgivning** om övergödning bör ske där det är möjligt, samt aktivt deltagande i det nationella nätverk som kommer att utvecklas för åtgärdssamordnare.

Kväve

- Lustgas
- Utlakning

Fosfor

- › Erosion, ytavrinning

Klimatpåverkan och övergödning

Förluster =

En **strukturskadad** jord har

- Större skördevariation
- Osäkrare grödetablering
- Sämre rotutveckling
- Sämre växtnäringsutnyttjande
- Större bearbetnings- och dragkraftsbehov
- Sämre vattenförsörjning
- Sämre vattengenomsläpplighet
- Sämre dräneringsegenskaper
- Sämre gensvar på bevattning

En jord i god struktur har

- › Bra rotutveckling
- › God försörjning av vatten och näring
- › Valfungerande luftväxling
- › Möjlighet till friare växtföljd

Säkrare och högre skördar

- Mindre bearbetnings- och dragkraftsbehov
- Mindre bekämpningsbehov

Minskat växtnäringsläckage och
Mindre klimatpåverkan

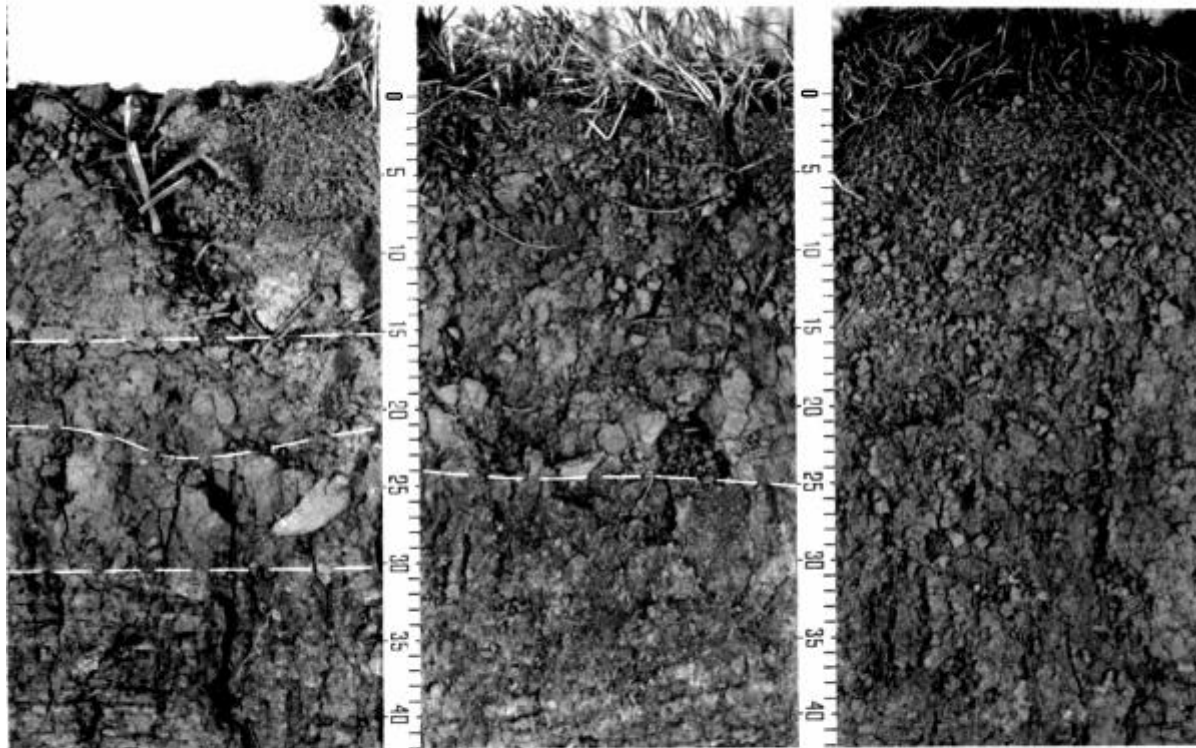

Man kan påverka markstrukturen i en gynnsam riktning!

ÖPPET BRUK 10 ÅR

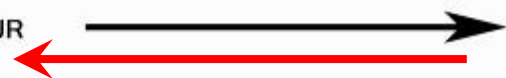
GRÄSVALL 4 ÅR

GRÄSVALL 10 ÅR

MARKSTRUKTURENS UTVECKLING

DÅLIG MARKSTRUKTUR

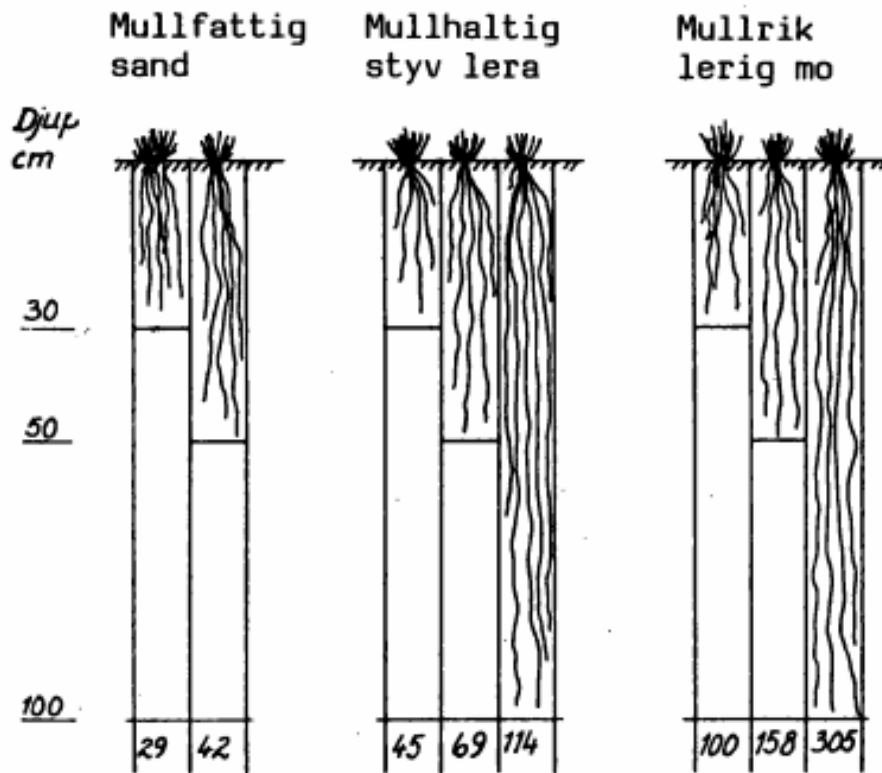

BRA MARKSTRUKTUR

...eller en negativ riktning!

Dränering

Grunden för resurseffektiv produktion och minskad miljöpåverkan!

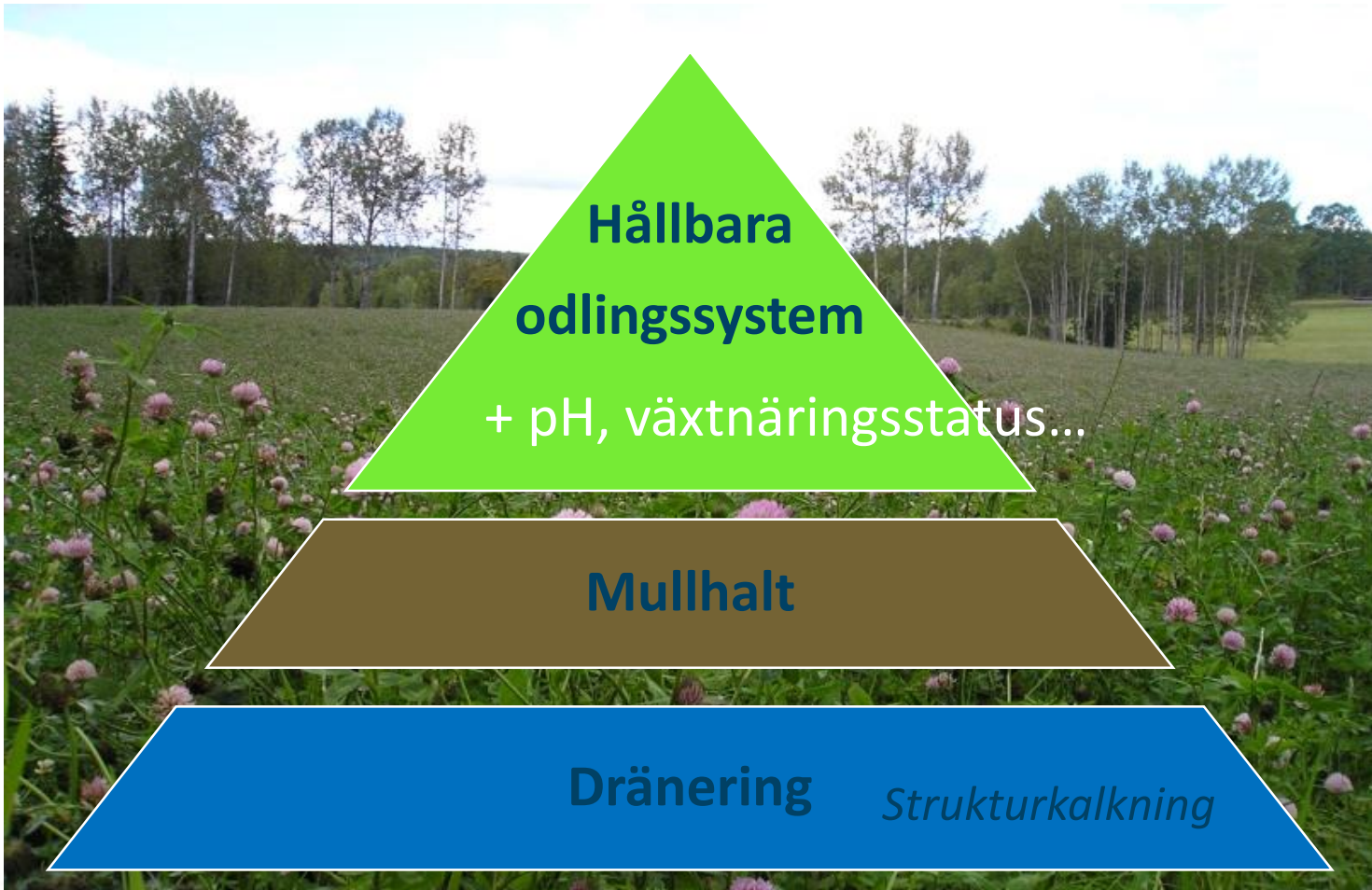
mm VÄXTTILLGÅNGLIGT VATTEN

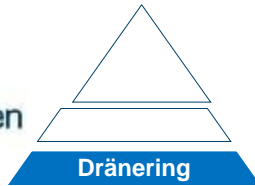
Rotutveckling och näringsupptag

Hållbar markvård, för...

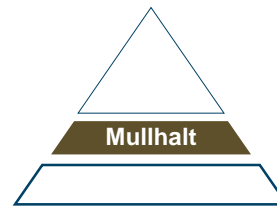
- höga, stabila skördar
- effektivt växtnäringsutnyttjande
- begränsad klimatpåverkan och minskad övergödning

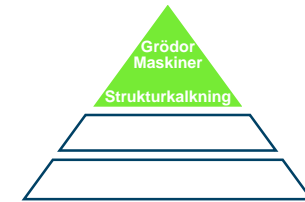
Dränering

- › Underhåll!
- › Ev. nydikning
- › Markavvattningsföretag

Mullhalt

- › Stallgödsel, vall, skörde-rester...
- › Plöj ej för djupt

Odlingsssystem

- › Djuprotade grödor (pårlot)
- › Bevuxen mark
- › Få överfarter, undvik packning
 - › Ringtryck < 0,6 kPa
 - › Hjulvikt < 3 ton
 - › Ej blött

Strukturkalkning vid högre lerhalter (över 15-20%)

Årliga åtgärder i växtodlingen, exempel

Precisionsodling

Behovsanpassad gödsling

Effektiv kväveanvändning

Spridning av stallgödsel
vid rätt tidpunkt,
med rätt teknik och
till rätt gröda
Snabb nedbrukning

